

Ο ψαράς που έγινε... «πρέσβης των πρέσβων»

ΧΑΜΠΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ: Αν θέλουμε να είμαστε ειλικρινείς πρέπει να παραδεχτούμε τα λάθη μας

Η ζωή του μοιάζει με παραμύθι. Φοίτησε μέχρι την πέμπτη δημοτικού. Έγινε ψαράς, μεταλλωρύχος, εργατής στο λιμάνι Λεμεσού. Η ασθένεια της γυναίκας του τον οδήγησε στην Αμερική, για να έχει σήμερα δυο πολυκατοικίες, δέκα σπίτια, πέντε ιδιόκτητους κινηματογράφους με 22 αίθουσες και το νησί Σκυροπούλα (βρίσκεται δυτικά της Σκύρου) στην Ελλάδα. Τον Χαμπή Νικολάου, τον αδελφικό φίλο του Προέδρου Χριστόφια, τίμησε χτες βράδυ η Κυπριακή Ομοσπονδία ως πρώην κυβερνήτη Νέας Υόρκης της Ομοσπονδίας. Έχει ταυτιστεί με τον αγώνα των Κυπρίων της Αμερικής και στήριξε όλους τους Κύπριους Προέδρους, με τους οποίους συνδέεται με προσωπική φιλία.

Πού γεννηθήκατε; Στο Ζύγι το 1930. Είμαστε εννιά αδέρφια, εγώ ήμουν ο δεύτερος. Οι γονείς μου ήταν οι πρώτοι Ελληνοκύπριοι που κατοίκησαν στο Ζύγι, το οποίο ήταν εμπορικό κέντρο και κατοικείτο από Τουρκοκύπριους.

Πώς ήταν η παιδική ηλικία; Πολύ ευχάριστη αλλά είμαστε νησιώτες και αλυπόλητοι. Όσοι δεν έζησαν τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο δεν ξέρουν τι θα πει φτώχεια. Το 1936 πήγα δημοτικό στο Μαρώνι. Ξεκινούσαμε πεζή μαζί με τους Τουρκοκύπριους φίλους και όποιος σκόλανε πρώτος περιμενε τον άλλο. Στο δρόμο βγάλαμε τα παπούτσια για να μην τα λιώσουμε και γέμιζαν τα πόδια μας αγκάθια. Αυτή ήταν η ζωή μας. Το 1940 ο πατέρας μου αγόρασε μια ψαρόβαρκα και έγινε ψαροπούλις. Από το Ζύγι πήγαμε με τα πόδια στα Λεύκαρα με μια κοφίνα ψάρια στην πλάτη για να τα πουλήσει. Πέμπτη δημοτικού με έβγαλε από το σχολείο για να τον βοηθή στο ψάρεμα. Σε ηλικία 14 χρονών ανέλαβα εγώ καπετάνιος της βάρκας και άφησα μια από τις καλύτερες εποχές. Ήμουν ριψοκίνδυνος και ικανός. Τη θάλασσα τη μαθαίνεις. Έπρεπε όμως να θυμάσαι με βάση τα σημάδια της φύσης.

Δεν τελείωσα δημοτικό σχολείο και έφτασα να μιλώ ελεύθερα με όλους τους Προέδρους της Δημοκρατίας

Βγάδατε καλό μεροκάματο; Είχε ψάρια και ο πατέρας μου Νικόλας άνοιξε την πρώτη ψαροταβέρνα στο Ζύγι. Τίμησα τους γονείς μου, Νικόλα και Μαρία κάνοντας ένα πάρκο στο Ζύγι στη μνήμη τους.

Πόσα χρόνια κάνατε ψαράς; Πολλά χρόνια. Όταν κηρύχθηκε ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος δεν μας επέτρεπαν να πάμε να ψαρεύουμε και δούλευα στα χαρούπια. Ξαναγύρισα στο επάγγελμά μου το τέλος του πολέμου. Όταν το 1948 μας κατέστρεψαν τα δίχτυα τα δελφινία, πήγα υπάλληλος σε μια τράτα στην Κερυνεία. Ψαρεύαμε στην Τουρκία. Μια μέρα μας κινήθηκαν οι Τούρκοι και είχαμε δυο πληγωμένους. Ήμουν 18 χρονών και σε μένα έπεσε ο κλήρος να πάρω το καΐκι στην Αμμόχωστο. Όταν φτάσαμε, επειδή είχαμε πληγωμένους δεν δέχτηκαν να μας πληρώσουν και μας έδωσαν μόνο δέκα λίρες. Πήγα στο Ζύγι, βρήκα δουλειά μεταλλωρύχος και έγινα επαναστάτης. Αυτό με έκανε να στραφώ ενάντια στους εκμεταλλευτές. Οργανώθηκα με τους μεταλλωρύχους και κάναμε το πρώτο παράρτημα μεταλλωρύχων του ΑΚΕΛ το 1949 στο Ζύγι όπου έμειναν οι εργάτες του μεταλλείου.

Πότε παντρευτήκατε; Το 1950 ήθελα να με αρβανιάσουν με τη Μαρία που ζούσε στην Καλαβαρό. Δεν με ρώτησαν και επειδή σεβόμουν την επιθυμία των γονιών μου, βρέθηκα παντρεμένος. Κάναμε δεκατέσσερα παιδιά και έζησαν μόνο τα τρία, ο Ντίκος, η Σούλα και ο Νίκος. Η ζωή μας ήταν δύσκολη, μπορούσε να κάνω και μίνα να πάω σπίτι.

Πώς βρεθήκατε Λεμεσό; Το 1955 κάναμε την πρώτη απεργία στα μεταλλεία, ζήτησαμε ένα σελίνο αύξηση και δεν μας έδιναν. Δουλεύαμε 24 ώρες το 24ωρο, κοιμούμαστε πάνω στα βαπόρια. Την επόμενη χρονιά κάναμε τη μεγάλη απεργία των έξι μηνών την οποία χάσαμε. Μας απέλυσαν και μας απαγόρευσαν να περνούμε από την περιοχή του Βασιλικού, διότι όπως έλεγαν, είμαστε επικίνδυνοι τρομοκράτες. Έφυγα και ήλθα στη Λεμεσό. Βρήκα δουλειά στο λιμάνι, οδηγός στις μηχανές. Όταν έπαθα ένα ατύχημα αναγκάστηκα να βρω στην Ξη-

Οι πολυκατοικίες, τα σινεμά και το νησί Σκυροπούλα

Σήμερα έχετε πολυκατοικίες, σινεμά, πώς τα καταφέρατε; Μέχρι το 1976 δυσκολευόμουν να ζήσω στην Αμερική και έκανα διάφορες δουλειές για ένα μεροκάματο. Τα αφεντικά μου είχαν πολυκατοικίες και ουρανοξύστες. Το 1978 έπασαν οι τιμές των ακινήτων και με παρότρυναν να αγοράσω ένα κτίριο. Με κάποια λεφτά που είχα στην Κύπρο αγόρασα με την πρώτη πολυκατοικία δίνοντας προκαταβολή και τα υπόλοιπα με δόσεις. Σήμερα έχω δυο πολυκατοικίες και καμιά δεκαριά σπίτια. **Έχετε και σειρά κινηματογράφων;** Ναι. Ο μικρός μου γιος έγινε διευθυντής μιας εταιρείας με 15 σινεμά. Έμαθε τη δουλειά και όταν ένα σινεμά βγήκε σε πώληση με τρία διαμερίσματα, τα αγοράσαμε. Το ένα σινεμά αγόραζε το άλλο και έχουμε σήμερα δυο ιδιόκτητα στο Μανχάταν, δυο στο Μπρούκλιν, ένα στο Κουίνς, σύνολο πέντε ιδιόκτητα κτίρια με 22 αίθουσες. Τα διαχειρίζεται ο γιος μου. Τις δυο πολυκατοικίες τις διαχειρίζεται ο άλλος μου γιος Νίκος με την κόρη μου.

Το νησί Σκυροπούλα στην Ελλάδα πώς το αποκτίσατε; Γύρω στο 1990 ήταν στα Δικαστήρια για την ιδιοκτησία του νησιού το ελληνικό κράτος και ο ναύαρχος Αντωνιάδης. Τότε πλησίασαν το γιο μου Νίκο για να το

αγοράσει. Είχε δώσει προκαταβολή χιλιάδες δολάρια ως ντεπόζιτο με τη συμφωνία αν κέρδιζε τη δίκη ο Αντωνιάδης να το πουλήσει στο γιο μου με τους συνεταιρούς του. Την δίκη την κέρδισε ο Αντωνιάδης, αλλά το χρηματικό δεν πήγαμε καλά, οι συνεταιροί του γιου μου έφυγαν και τελικά το αγόρασε αυτός. Το νησί είναι γεμάτο έλατα, κοντά στη Σκύρο. Έχει μόνο μια εκκλησία για τις γυναίκες που δεν κάνουν παιδιά. Κάθε 23 Αυγούστου γίνεται το πανηγύρι και πηγαίνουν πολλοί προσκυνητές.

Πού οφείλεται η επιτυχία; Στην απλότητα, την εργατικότητα που και στο ότι πέτυχα να κρατήσω την οικογένειά μου ένα σώμα. Έχω εννιά εγγόνια και ένα δισέγγονο. Είμαι ένας άνθρωπος που δεν τελείωσα δημοτικό σχολείο και έφτασε να μιλά ελεύθερα με όλους τους Προέδρους της Δημοκρατίας. Έκανα κυβερνήτης στην κυπριακή ομοσπονδία 20 χρόνια, χωρίς να μιλώ καλά αγγλικά.

Ποιο είναι το πιο μεγάλο σας επίτευγμα; Η επιτυχία στο οικονομικό. Είχα αποφασιστικότητα, ήμουν ριψοκίνδυνος. Όλους τους στόχους της ζωής μου τους πέτυχα.

ρά, για να παραλαμβάνω το φορτίο. Εκεί υπήρχε άλλη «δικτατορία». Ανατρέψαμε κι αυτό το σύστημα. Κάναμε συμμαχία αριστερά και δεξιά και ζήτησαμε να εκλεγεί επιτροπή που θα χειριζόταν την εταιρεία, η οποία διοικείτο από τη σημερινή Αρχή Λιμένων. Το πετύχαμε και έγινα ο πρώτος γραμματέας με πρόεδρο έναν της ΣΕΚ. Δεν ξεχωρίζαμε ιδεολογίες, παλεύαμε για το ψωμί μας. Πάντα ήμουν υπέρ του δικαίου.

Το '64 ξεφορτώνατε παράνομο οπλισμό; Ναι, όλο τον οπλισμό στο Μπογάζι, εμείς τον βγάλαμε και κινδυνέψαμε. Για τέσσερα χρόνια βγάλαμε όπλα, τανκς, βόαιες πυραύλους και αντί να προστατεύσουν τη Δημοκρατία τα γύρισαν στο πραξικόπημα πρώτα πάνω σε μας τους αριστερούς και μετά πάνω στη Δημοκρατία.

Γιατί αποφασιάζετε να πάτε Αμερική; Η γυναίκα μου έπαθε κίρρωση του ήπατος το 1968 και έπρεπε να πάμε Αμερική για θεραπεία μια που είχα τρεις αδελφές εκεί και ο μεγάλος μου γιος είχε τελειώσει τον στρατό.

Ένας γνωστός κομμουνιστής στην Αμερική; Μεγάλο πρόβλημα! Όταν ήλθε η ώρα ζήτησα από την Αστυνομία Λεμεσού να μου δώσουν χαρτί καλής διαγωγής. Αρνήθηκαν. Πήγα Λευκωσία, στον ταγματάρχη Μπερδαλή, στην ελληνική προεβία. Διέταξε δυο ναύτες να με πάρουν στην Αμερικανική προεβία όπου είχε τηλεφωνήσει και έδωσε οδηγίες να μου δώσουν χαρτί για να φύγω. Έτσι σε τριάντα μέρες έφυγα για Αμερική.

Νιώθατε μέσα σας να γίνεται πόλεμος; Μπορεί στο κόμμα να μας μιλούσαν ενάντια στον καπιταλισμό αλλά ήθελα να πάω να δω τον εαυτό μου. Πήγα 4 Σεπτεμβρίου 1970 με το γιο μου. Στο αεροδρόμιο με ρώτησαν αν έπαιρνα μαζί μου λεφτά. Από-

κνησα θετικά. Μου είπαν πως μόνο 350 λίρες δικαιούμουν. Ήμουν ο μόνος Κύπριος που θα έφρευε από την Κύπρο με λεφτά. Άφησα πίσω τρεις χιλιάδες λίρες.

Πώς ήταν οι πρώτες μέρες; Με γύριζε ο γαμπρός μου τα εστιατόρια για να πλένω πιάτα. Δούλευα έξι μέρες τη βδομάδα για δώδεκα ώρες και έπαιρνα ενάμισι δολάριο την ώρα. Αυτός ήταν άλλος φασισμός. Στις δέκα μέρες με θύμωσε ένας μάγειρας και έφυγα. Ήμουν βασιλιάς στη Λεμεσό και πήγα στη Νέα Υόρκη για να με περιπαίξει ο καθένας. Όταν ήλθε η οικογένειά βρήκα δουλειά σε μια εταιρεία που έβαζε πλαστικό στους δρόμους. Έπασε το τυφλό μου, μου έκαναν μια πολύ μεγάλη εγχείρηση και δεν μπορούσα πια να δουλέψω. Το 1973 αποφάσισα να γυρίσω πίσω στην Κύπρο. Ερχόμενος με συνέλαβε η κοινότητα στην Ελλάδα. Ούτε εγώ δεν μπορούσα να φανταστώ ότι ήθεραν τόσες λεπτομέρειες για μένα. Ήμουν χειρισμένος κι έτσι δεν μπορούσαν να χτυπήσουν. Μεσολάβησε ο διοικητής του Ναύσταθμου, τον οποίο γνώριζα από την Κύπρο και με άφησαν να φύγω. Πήγα πίσω στο λιμάνι και δούλευα από το μόλο μέχρι τις 12 Ιουνίου 1974.

Φρουρούσαμε τον Μακάριο στα Ηνωμένα Έθνη

Ζήσατε τις δύσκολες εποχές πριν το πραξικόπημα; Ναι, ήμουν πρώτος στη λίστα που θα σκότωνε η ΕΟΚΑ Β' στο λιμάνι, γι' αυτό έφυγα για Αμερική και γλύτωσα. Όταν άκουσα ότι ο Μακάριος είναι νεκρός έκλαιγα. Όταν έφτασε Αμερική, δυο μέρες μετά, πήγαμε 100 άτομα να τον υποδεχτούμε. Κάποιοι από μας ανέλαβαν να τον προσέχουν. Ήταν καταβεβλημένος. Όταν ρώτησαν

τα κανάλια ποιος ευθύνεται για το πραξικόπημα, φώναξα εγώ ο Κίσηνγκερ. Ο μικρός μου γιος ήταν 16 χρονών, πετάχτηκε πάνω στο αυτοκίνητο του Κίσηνγκερ και τον συνέλαβαν. Ο μεγάλος μου γιος άφησε το πανεπιστήμιο για να φρουρεί τον Μακάριο και ο μικρός κάθε μέρα ήταν έξω από τα Ηνωμένα Έθνη. Τηλεφωνούσα την γυναίκα μου και της έλεγαν να φτιάξει τρία φέρετρα για μας. Αυτά ήταν η Αμερική τότε! Με την εισβολή τα πράγματα άλλαξαν.

Σας δημιούργησε ποτέ πρόβλημα η αμερικανική κυβέρνηση; Μόνο όταν θα γινόμουν Αμερικανός πολίτης το 1976. Δημιούργησαν πρόβλημα με την κατηγορία ότι φιλοξένησα κομμουνιστή στο σπίτι μου. Βάφτιζα το πρώτο μου εγγόνι και ήταν στην Αμερική όλο το Εθνικό Συμβούλιο. Ήλθε στα βαφτίσια στο σπίτι μου, ο Φόντης. Κάποιος με κάρφωσε. Ευτυχώς ένας γεγιότανος δικηγόρος από ένα μεγάλο δικηγορικό οίκο με βοήθησε.

ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΖΕΚΙΑ

Στις 26 Σεπτεμβρίου η Κυπριακή Ομοσπονδία των ΗΠΑ σας τίμησε στην παρουσία του Προέδρου Χριστόφια ως πρώην κυβερνήτη Νέας Υόρκης της ομοσπονδίας. Για πρώτη φορά στην ιστορία του ελληνοκύπριου αξιωματούχου της Κυβέρνησης στο βαθμό του Προέδρου παρέστη σε τιμητική εκδήλωση. Ήμουν μέσα στους πρωταγωνιστές της αντιστάσεως σε όποια κίνηση γινόταν ενάντια στην Κυπριακή Δημοκρατία. Στήριξα όλους του Προέδρους μας, οι οποίοι με εμπιστεύονταν.

Γνωρίζετε τον Εζεκία Παπαϊωάννου; Ναι, για πολλά χρόνια. Ήταν καθαρός ιδεολόγος και αγνός πατριώτης. Πάντα ζητούσε τη βοήθειά μου όταν ήθελε να μάθει κάποια πράγματα της πολιτικής.

ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΠΥΡΟ

Τον Σπύρο Κυπριανού ... γνώρισα το 1953 όταν δούλευα στη Λεμεσό, τον έπαιρνα με τη Μιμή την Κυριακή με το σκάφος για μπάνιο στο Λέιτς Μάιλ. Ο θείος του Πάγκος Αραούζος, ήταν μεγαλομέτοχος στην εταιρεία που δούλευα. Όταν έγινε Πρόεδρος δεν άλλαξε καθόλου. Δεν μπορούσε να έλθει στην Αμερική και να μην καθίσουμε να μιλήσουμε. Τον έζησα και τις δύσκολες στιγμές της αρρώστιας του, όταν ήλθε να κάνει την εγχείρηση. Το μεγάλο λάθος του Σπύρου Κυπριανού ήταν ότι ενώ κοντέψαμε στη λύση, το 1984, δεν έλυσε το Κυπριακό.

ΓΙΑ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Τον Γιώργο Βασιλείου ... τον γνώρισα όταν ήλθε στην Αμερική πριν να γίνει Πρόεδρος. Μου είχε τηλεφωνήσει ο Παπαϊωάννου και μου ζήτησε να τον βοηθήσω, πράγμα που έκανα. Γύρισε πίσω ενθουσιασμένος. Όταν είχε εκλεγεί Πρόεδρος ήλθε στην Αμερική και είναι αυτός που μου έδωσε τον τίτλο «ο πρέσβης των πρέσβων». Ο Βασιλείου ήταν ο καλύτερος Πρόεδρος που πέρασε από την Κύπρο. Αν δεν στρεφόταν ο Κληρίδης, λίγους μήνες πριν τις προεδρικές, εναντίον των Ιδεών Γκάλλι για να διεκδικήσει την Προεδρία, το Κυπριακό θα ήταν λιμνέο. Ο Βασιλείου κατάφερε να φέρει το Κυπριακό πολύ κοντά σε λύση, λόγω της προσωπικότητάς του. Δεν θα έμεινε η Κύπρος στην Ευρώπη αν ήταν άλλος από τον Βασιλείου.

Το ΑΚΕΛ τον έβριζε όταν στήριξε τον Γλαύκο Κληρίδη. Ναι, εγώ ήμουν που βγήκα στον ραδιοσταθμό Άστρα και μίλησα εναντίον του. Έδωσε την ευκαιρία στον Τσανό να μιλήσει για την πεζίνα και να βγάλουν τον Κληρίδη Πρόεδρο.

ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΛΗΡΙΔΗ

Ποια η σχέση σας με Γλαύκο Κληρίδη; Είναι στενός μου φίλος και τον επισκεπτόμουν στο Μέγαρο των Αγωνιστών. Όταν θα έβαζε υποψηφιότητα πήγα στο Δημοκρατικό Συναγωγείο και ζήτησα να τον δω. Μου είπαν ότι είχε κόσμο. Τον περίμενα διαβάζοντας «Χαρουγίη». Με καίταζαν όλοι καλά-καλά. Όταν βγήκε για να συνοδεύει τους ξένους του που έφευγαν, αμέσως μου είπε να μην σου γράφω το και παρήγγειλε καφέ. Του πήρα να μου υπογράψει τα βιβλία του «Η Κατάθεσή μου». Όταν έρχόταν Αμερική ως εκλεγμένος Πρόεδρος, μόνο εγώ έμεινα στη σοφίτα του. Στάθηκα δίπλα του. Ό,τι ήθελε ήμουν εκεί. Βοήθησα πολύ και τον Κασουλίδη όταν ήταν Υπουργός Εξωτερικών.

Πώς παίρνατε πληροφορίες; Στην Αμερική μόνο αν πληρώσεις ανοίγει η πόρτα. Πήγα πρόσφατα σε ομογενείς να δουν τον Ομπάμα, πλήρωσαν 30 χιλιάδες δολάρια για να του πουν τρεις λέξεις. Χωρίς λεφτά δεν κυκλοφορείς στην Αμερική. Η μόνη εξαίρεση που μέτρησε η φιλία και όχι το χρήμα είναι η περίπτωση του γεροισιαστή Μενέντζε, ο οποίος ήλθε στο

συνέδριο των αποδήμων. Ήταν στην Κω και εμείς στην Αστυπάλαια, έστειλαν ένα μικρό αεροπλάνο και τον έφερε για να συναντηθεί με τον Πρόεδρο Χριστόφια.

ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΑΣΣΟ

Πότε γνωρίσατε τον Τάσσο Παπαδόπουλο; Τον γνώρισα το 1961. Το λάθος του ήταν ότι είδε το Κυπριακό περισσότερο με νομική αντιμετώπιση. Το Κυπριακό θέλει απλή γλώσσα για να συνεννοηθείς.

Υπήρχαν άτομα όλα αυτά τα χρόνια που έπαιρναν λεφτά από τους Αμερικανούς; Το θέμα των λεφτών ακόμα το ανακατεύουν. Οι Αμερικάνοι δίνουν μια βοήθεια για ένα σκοπό, με διπλωματικό τρόπο.

Υπάρχουν Κύπριοι που χρηματίστηκαν για να κάνουν κάτι εναντίον της πατρίδας τους; Κανένας δεν πάει να πουλήσει την πατρίδα του αλλά πέφτει στην παγίδα της βοήθειας για κάποιους σκοπούς.

Ο Χριστόφιας μπορεί να λύσει το Κυπριακό

Θέλουν λύση σήμερα οι Αμερικάνοι; Ναι, θέλουν λύση γιατί είναι ένα πρόβλημα που τους βασανίζει.

Θα την πετύχουν με τον Πρόεδρο Χριστόφια; Εξαρτάται από την Τουρκία. Ο Δημήτρης Χριστόφιας δεν πρόκειται να αλλάξει καμιά λέξη από όσα λέει. Η προσπάθειά του ήταν να φύγει η κατηγορία που είχαμε μετά το δημοψήφισμα ότι δεν θέλουμε λύση. Αυτό το κατάφερε. Τώρα η προσπάθειά του είναι να καταλάβουμε ότι κάναμε και εμείς εγκλήματα, είμαστε και εμείς ένοχοι.

Είσατε στο συνέδριο που είπε ότι «στρώσαμε όμοιο το χαλί εμείς οι ίδιοι στην Τουρκία να εισβάλει και να κατακτήσει και να μη φύγει από την Κύπρο». Ναι και οι άλλοι το εκμεταλλεύονται. Στο χωριό μου το Ζύγι και δεν λέω για την Τόχνη, μπήκαν και έπασαν 89 Τουρκοκύπριους και τους σκότωσαν, γλύτωσε μόνο ένας ο οποίος ακόμα ζει. Αν θέλουμε να εί-

μαστε ειλικρινείς πρέπει να παραδεχτούμε ότι κάναμε και εμείς και εκείνοι. Κάποιοι εκμεταλλεύτηκαν τους αγνοούμενους για να έχουν θέσεις.

Ποια ήταν η εντύπωσή σας από το Συνέδριο των Αποδήμων; Έρχεσαι για να σε ενημερώσουν οι πολιτικοί αρχηγοί και ο καθένας λέει τα δικά του. Από την ενημέρωση των πολιτικών δεν καταλάβαμε τίποτα. Εμείς θέλαμε να μας πουν τι να κάνουμε και αν συμφωνούν με αυτά που πρόταμε. Εγώ αγανάκτησα με τους πολιτικούς. Ένοχοι είναι και οι 56 βουλευτές. Τους εκλέξαμε για να είναι πρωτοπόροι και όχι για να προτάσουν το προσωπικό τους συμφέρον. **Ο Δημήτρης Χριστόφιας πιστεύει ότι είναι πιο εύκολο να φτάσει σε συμφωνία με τον Ταλάι παρά να περάσει τη συμφωνία από δημοψήφισμα;** Μάλιστα, εγώ έτσι πιστεύω από τα συμπεράσματα που βγάλαμε μιλώντας με τον κόσμο. **Συζητάτε μαζί τους;** Όχι, δεν μπορείς να του βγά-

λεις λέξη για θέματα σοβαρά και είμαστε πολύ στενοί φίλοι.

Η φιλία σας πότε ξεκίνησε; Από την εποχή που ήταν στην ΕΔΟΝ. Όταν πέθανε ο Παπαϊωάννου του τηλεφώνησα να τον συλλυπηθώ και του είπα ότι θα ήταν εκείνος ο νέος Γενικός Γραμματέας.

Σας το είχε εκμυστηρευτεί ο Παπαϊωάννου; Μια νύχτα που είχε κέφια μου μίλησε για τη ζωή του, για την πρώτη του γυναίκα στην Αγγλία, για το παιδί που είχε κάνει μαζί της και δεν ήξερε πού ήταν. Τον ρώτησα αν σκέφτηκε τον διάδοχό του και μου αποκάλυψε ότι σκεφτόταν τον Χριστόφια. Όταν έγινε γενικός γραμματέας τον ΑΚΕΛ ο Δημήτρης ήλθε στην Αμερική. Τον ανέλαβα. Τον έφερα κοντά στον τότε Υπουργό Εξωτερικών Γιώργο Ιακώβου ο οποίος τον βοήθησε. Ο Χριστόφιας δεν ξεχνά όσους τον βοήθησαν.

Γιατί στήριξε Τάσσο Παπαδόπουλο στις πρώτες προεδρικές; Διότι δεν είχε άλλο τρόπο να φύ-

γει η δεξιά. Ήξερε ποιος ήταν ο Τάσσος αλλά του υποσχέθηκε ότι θα έκανε πράγματα που στο τέλος δεν τα ήπιασε.

Περιμένετε την υποψηφιότητα Χριστόφια; Ναι. Το είχαμε μιλήσει ως φίλοι στο σπίτι του στο Κελλάκι.

Πηγαίνετε μαζί διακοπές, δίπλα του στις αρρώστιες. Ναι, μαζί πήγαμε στην Αγγλία όταν έκανε τη μεταμόσχευση. Και όταν έμαθα ότι ζήτησε δάνειο για να πάρει την οικογένειά του, αμέσως έβγαλα εγώ τα εισιτήρια. Και κάποιος είπε ότι μας στοίχισε πολλά ο Χριστόφιας. Έμενε σε σπίτι φίλου, δεν πλήρωσε ξενοδοχείο.

Πολλοί σας προσεγγίζουν λόγω της φιλίας σας με τον Χριστόφια; Εγώ του είπα να μην με καλεί διότι μου ζητούν συνεχώς ρουσφέτια. Βοηθώ μόνο σε αρρώστιες.

Είστε ο φίλος των άγγελων όλων των αρρώστων που έρχονται στην Αμερική. Ναι, και κάποιος μας εκμεταλλεύεται, ζητούν συνεχώς λεφτά.